

**RO**

**RO**

**RO**



COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 16.7.2008  
COM(2008) 400 final

**COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,  
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL  
REGIUNILOR**

**Achiziții publice pentru îmbunătățirea condițiilor de mediu**

{SEC(2008) 2124}  
{SEC(2008) 2125}  
{SEC(2008) 2126}

## CUPRINS

1.	Introducere .....	3
1.1.	Potențialele avantaje ale achizițiilor publice ecologice (APE) .....	3
1.2.	Context politic .....	3
1.3.	Acțiuni la nivel european .....	4
1.4.	Obstacole în calea aplicării APE .....	5
2.	Obiective .....	5
3.	O abordare comună pentru APE .....	6
3.1.	În ceea ce privește procesul de achiziții .....	6
3.2.	În ceea ce privește performanța de mediu .....	6
4.	Criterii comune pentru APE .....	7
4.1.	Procesul de stabilire a unor criterii comune pentru APE .....	7
4.2.	Sectoare prioritare .....	9
5.	Obiectivele privind APE .....	9
5.1.	Obiectivul privind APE în Strategia de dezvoltare durabilă revizuită .....	9
5.2.	Obiective specifice privind APE în contextul implementării mecanismelor de finanțare ale UE .....	10
5.2.1.	Achiziții efectuate de autoritățile statelor membre din fonduri comunitare .....	10
5.2.2.	Achizițiile Comisiei Europene .....	11
6.	Măsurile obligatorii preconizate .....	11
7.	Orientări .....	11
8.	APE și inovarea .....	12
9.	Ecologizarea achizițiilor private .....	12
10.	Indicatori pentru APE – monitorizare și analiză comparativă - calendar .....	13
11.	Concluzii și perspective .....	14

## 1. INTRODUCERE

### 1.1. Potențialele avantaje ale achizițiilor publice ecologice (APE)

În fiecare an, autoritățile publice europene cheltuiesc o sumă echivalentă cu 16% din Produsul Național Brut al UE pentru achiziții de bunuri, precum echipamente de birou, componente de construcție și vehicule de transport, servicii, de exemplu servicii de întreținere a clădirilor, de transport, de curățenie și de catering, precum și lucrări<sup>1</sup>. Achizițiile publice pot influența tendințele în materie de producție și de consum; o cerere considerabilă de bunuri mai ecologice din partea autorităților publice va crea sau va extinde piețele de produse și servicii care protejează mediul. În acest fel, societățile vor fi încurajate să dezvolte tehnologii ecologice<sup>2</sup>.

O utilizare mai durabilă a resurselor naturale și a materiilor prime ar fi în avantajul mediului și al întregii economii, creând astfel posibilități de apariție a unor economii ecologice<sup>3</sup>. O astfel de schimbare ar putea da un impuls competitivității industriei europene prin stimularea inovării în domeniul ecotehnologiilor, care a fost recunoscut drept un sector caracterizat prin creștere rapidă în care Europa este deja un lider mondial. Există studii care au confirmat posibilitățile considerabile în materie de achiziții publice ecologice (APE) rentabile, în special în sectoarele în care produsele ecologice nu sunt mai costisitoare decât alternativele neecologice (ținând seama de costul ciclului de viață al produsului)<sup>4</sup>. Întrucât caracterul ecologic al bunurilor este determinat pe baza ciclului de viață, APE vor influența întregul lanț de aprovizionare și vor stimula, de asemenea, utilizarea de standarde ecologice în achizițiile private.

### 1.2. Context politic

Potențialul APE în calitate de instrument politic este din ce în ce mai recunoscut și în ultimii ani angajamentul politic în acest domeniu a sporit atât la nivel național, cât și la nivelul UE și cel internațional. În 2002, OCDE a adoptat o recomandare privind achizițiile publice ecologice. În urma Summitului mondial privind dezvoltarea durabilă de la Johannesburg (septembrie 2002), a fost creat un grup de lucru pentru achiziții durabile, al cărui scop este de a difuza practicile în materie de achiziții publice (ecologice) durabile. Au fost lansate politici de promovare a achizițiilor durabile în numeroase țări membre ale OCDE (SUA, Japonia, Canada, Australia și Coreea de Sud), precum și în țările care cunosc un ritm rapid de dezvoltare (precum China, Thailanda și Filipinele).

În cadrul UE, potențialul APE a fost scos în evidență pentru prima oară în Comunicarea Comisiei din 2003 privind politica integrată a produselor, în care statelor membre li se recomanda să adopte, până la sfârșitul lui 2006, planuri naționale de acțiune pentru APE. Noul

---

<sup>1</sup> Ar trebui remarcat faptul că, pentru majoritatea autorităților publice, lucrările de construcție și de renovare și cheltuielile curente de întreținere a clădirilor constituie o parte semnificativă a cheltuielilor anuale, depășind uneori 50% din acestea.

<sup>2</sup> O tehnologie ecologică este orice tehnologie concepută pentru a preveni sau a reduce efectele asupra mediului în orice stadiu al ciclului de viață al produselor sau al activităților.

<sup>3</sup> Anuarul UNEP 2008

<sup>4</sup> <http://www.unep.org/Documents.Multilingual/Default.asp?DocumentID=528&ArticleID=5748&l=en>

Costurile pe durata de viață ar trebui să acopere prețul de achiziție și costurile conexe (livrare, instalare, punere în funcțiune etc.), costurile de funcționare (inclusiv energia, piesele de schimb, întreținerea) și costurile aferente sfârșitului ciclului de viață, precum scoaterea din funcțiune, retragerea și eliminarea.

cadru juridic pentru achizițiile publice<sup>5</sup> a adus precizări în legătură cu modul în care cumpărătorii din sectorul public pot să includă considerații de natură ecologică în procesele și procedurile lor de achiziții. Mai recent, Strategia UE de dezvoltare durabilă revizuită (iunie 2006) a stabilit obiectivul politic pentru 2010, și anume de a ridica nivelul mediu al achizițiilor publice ecologice ale UE la standardul atins de statele membre cu cele mai bune rezultate în 2006.

Prezenta comunicare face parte din planul de acțiune privind consumul și producția durabile și politica industrială durabilă (CPD/PID), care stabilește un cadru pentru implementarea integrată a unui set de instrumente destinate să îmbunătățească performanțele produselor în ceea ce privește consumul de energie și impactul asupra mediului.

### 1.3. Acțiuni la nivel european

Conceptul APE se bazează pe existența unor criterii de mediu clare și ambițioase pentru produse și servicii. Au fost elaborate diferite criterii și abordări naționale pentru APE. Cu toate acestea, întrucât crește utilizarea APE, criteriile folosite de statele membre ar trebui să fie compatibile pentru a evita denaturarea pieței unice și reducerea concurenței la nivelul UE. Existența unui singur set de criterii ar reduce considerabil sarcina administrativă pentru agenții economici și administrațiile publice care aplică APE. Elaborarea unor criterii APE comune ar fi deosebit de utile societăților care își desfășoară activitățile în mai multe state membre, precum și IMM-urilor (a căror capacitate de a se adapta unor proceduri de achiziții diferite este limitată).

La nivelul UE există criterii de mediu, de exemplu cele aplicabile etichetei ecologice UE<sup>6</sup>, Regulamentul Energy Star<sup>7</sup>, directiva privind proiectarea ecologică a produselor consumatoare de energie<sup>8</sup>. Anumite propuneri recente vizează, de asemenea, să stabilească criterii care vor fi utile pentru APE, precum propunerea de revizuire a directivei privind proiectarea ecologică a produselor consumatoare de energie, care prevede stabilirea unor cerințe minime și a unor valori de referință avansate privind performanța, propunerea de directivă privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic<sup>9</sup>, care stabilește o metodologie armonizată pentru calculul costurilor pentru consumul de carburant și emisiile poluante pe durata de viață a vehiculelor și

---

<sup>5</sup> Directiva 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii.

<sup>6</sup> Regulamentul (CE) nr. 1980/2000 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iulie 2000 privind sistemul comunitar revizuit de acordare a etichetei ecologice, în prezent în curs de revizuire

<sup>7</sup> Regulamentul (CE) nr. 106/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2008 privind un program comunitar de etichetare referitor la eficiența energetică a echipamentelor de birou; Energy Star este o etichetă facultativă; în schimb, regulamentul obligă autoritățile publice centrale și instituțiile comunitare să aplice cerințele subiacente în contractele de achiziții publice care intră sub incidența directivelor privind achizițiile publice

<sup>8</sup> Directiva 2005/32/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2005 de instituire a unui cadru pentru stabilirea cerințelor în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor consumatoare de energie

<sup>9</sup> COM (2007) 817 final din 19.12.2007; propunerea prevede stabilirea unei metodologii armonizate de calcul al costurilor pentru consumul de carburant și emisiile poluante pe durata de viață a vehiculelor (costuri externe) și solicită autorităților contractante și transportatorilor publici să utilizeze această metodologie la calcularea prețului global al unui vehicul în cadrul deciziilor de atribuire a contractelor [http://ec.europa.eu/transport/clean/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/transport/clean/index_en.htm)

propunerea de directivă privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile<sup>10</sup> care includ criteriile de durabilitate pentru biocombustibili și biolichide și ar putea să determine în viitor stabilirea unor criterii de durabilitate pentru biomasă, inclusiv biomasa forestieră.

Definirea și stabilirea mai aprofundată a criteriilor de mediu, precum și legăturile dintre acestea și eventuala utilizare a acestora pentru APE constituie elementele esențiale ale planului de acțiune privind consumul și producția durabile și politica industrială durabilă. Planul de acțiune vizează, în special, stabilirea unui cadru dinamic destinat să îmbunătățească performanțele produselor în ceea ce privește consumul de energie și impactul asupra mediului și să promoveze utilizarea acestora de către consumatori. Acest lucru implică stabilirea unor standarde ambițioase pentru ansamblul pieței, care să asigure că produsele sunt îmbunătățite printr-o abordare sistemică a stimulentei și a inovării și sprijinind această politică prin cerere. Elementele specifice referitoare la achizițiile publice vor fi discutate mai detaliat în continuare.

#### **1.4. Obstacole în calea aplicării APE**

Până în prezent, potențialul APE a fost doar parțial explorat. La începutul lui 2008, numai 14 state membre adoptaseră planuri naționale de acțiune (alte douăsprezece state membre lucrează încă la adoptarea unui plan sau a unei strategii)<sup>11</sup>. Principalele obstacole în calea utilizării mai frecvente a APE sunt:

- Numărul limitat de criterii stabilite pentru produse/servicii, iar acolo unde acestea există, mecanismele de promovare, precum bazele de date, sunt deseori insuficiente.
- Informațiile insuficiente privind costul pe durata de viață a produselor și costurile relative ale produselor/serviciilor ecologice.
- Nivelul scăzut de informare privind avantajele produselor și ale serviciilor ecologice.
- Nesiguranța în ceea ce privește posibilitățile legale de includere a criteriilor de mediu în documentele din dosarul de licitație.
- Lipsa sprijinului politic și, în consecință, resursele limitate pentru implementarea/promovarea APE (o formare mai bună este deosebit de necesară).
- Lipsa unui schimb coordonat de informații și de cele mai bune practici între regiuni și autorități locale.

## **2. OBIECTIVE**

Obiectivul general al prezentei comunicări este de a formula orientări cu privire la modalitățile de reducere a impactului asupra mediului cauzat de consumul din sectorul public

---

<sup>10</sup> COM (2008) 19 final din 23.1.2008; propunerea include criteriile în materie de durabilitate pentru biocombustibili și biolichide. În conformitate cu propunerea respectivă, Comisia prezintă un raport cu privire la cerințele pentru un sistem de durabilitate aferent utilizărilor energetice ale biomasei, cu excepția biocombustibililor și a altor biolichide, până la 31 decembrie 2010

<sup>11</sup> Mai multe informații despre stadiul și conținutul planurilor de acțiune naționale privind APE se găsesc pe pagina de internet APE Europa: [http://ec.europa.eu/environment/gpp/national\\_gpp\\_strategies\\_en.htm](http://ec.europa.eu/environment/gpp/national_gpp_strategies_en.htm)

și de utilizare a APE pentru a stimula inovarea în sectorul tehnologiilor, al produselor și al serviciilor ecologice.

Obiectivele specifice ale prezentei comunicări vizează eliminarea obstacolelor în calea recurgerii la APE, care au fost identificate la punctul 1.4:

- un proces de stabilire a unor criterii comune pentru APE;
- informații privind costul pe durata de viață a produselor;
- orientări juridice și operaționale;
- sprijin politic prin stabilirea unui obiectiv politic, însoțit de indicatori și de un mecanism de monitorizare pe viitor.

### **3. O ABORDARE COMUNĂ PENTRU APE**

#### **3.1. În ceea ce privește procesul de achiziții**

Achizițiile publice constituie, în esență, un proces și, prin urmare, în sensul prezentei comunicări, APE înseamnă:

„...un proces prin care autoritățile publice doresc să achiziționeze bunuri, servicii și lucrări cu un impact redus asupra mediului, pe durata întregului ciclu de viață al acestora, în comparație cu bunurile, serviciile și lucrările cu aceeași funcție primară achiziționate altfel decât prin APE”.

Prezenta comunicare vizează toate tipurile de proceduri de achiziții publice, fie că se situează deasupra pragurilor definite de directivele europene privind achizițiile publice sau sub acestea. În toate cazurile, specificațiile de mediu, criteriile de selecție și de atribuire, precum și clauzele contractuale ar trebui formulate în conformitate cu legislația UE în domeniul achizițiilor publice și cu alte dispoziții comunitare sau naționale relevante.

#### **3.2. În ceea ce privește performanța de mediu**

Definiția APE, bazată pe conceptul de proces, este insuficientă pentru a permite o comparație obiectivă și stabilirea unor obiective. Pentru a face posibil acest lucru, este necesar să se stabilească o legătură între această definiție și respectarea unor criterii clare pentru APE. A fost elaborat deja un set preliminar de criterii comune privind APE pentru o serie de grupuri de produse și servicii, ale căror exemple pot fi găsite în documentul de lucru al serviciilor Comisiei din anexa la prezenta Comunicare. Astfel cum se menționează la punctul 4.1, Comisia propune, în prezent, formalizarea acestui proces cu scopul de a aproba criteriile APE existente și de a stabili criterii suplimentare pentru mai multe grupuri de produse, în strânsă colaborare cu statele membre și cu părțile interesate relevante. Criteriile comune pentru APE oferă avantajul de a evita denaturarea pieței și concurența redusă care ar putea să apară ca rezultat al aplicării unor criterii naționale APE diferite.

Pentru ca o procedură de achiziții să se califice pentru APE, criteriile privind APE vor fi formulate, în principiu, sub forma unor specificații tehnice pe care trebuie să le respecte toate ofertele depuse. Unele dintre criteriile pentru APE pot fi formulate, de asemenea, sub forma unor criterii de atribuire care țin de mediu, pentru a stimula și mai mult performanța de mediu,

fără a fi obligatorii și, prin urmare, fără a îngrădi accesul pe piață al produselor care nu se ridică la nivelul de performanță propus. Criteriile de atribuire pot să transmită totuși un semnal important pe piață, dacă li se acordă o pondere semnificativă. În funcție de tipul de produs și de numărul și importanța altor criterii de atribuire decât cele de mediu, o pondere de minimum 15% ar putea fi considerată „semnificativă”.

#### **4. CRITERII COMUNE PENTRU APE**

##### **4.1. Procesul de stabilire a unor criterii comune pentru APE**

A fost stabilit un set preliminar de criterii comune pentru APE în cadrul unui instrumentar de formare pentru achizițiile publice ecologice elaborat recent<sup>12</sup>. Criteriile au fost elaborate pentru grupuri de produse și servicii în 10 sectoare care au fost identificate ca fiind cele mai potrivite pentru implementarea APE. Criteriile se bazează pe criteriile pentru etichetele ecologice în vigoare la nivel european și național, precum și pe informațiile colectate în rândul părților interesate care reprezintă industria și societatea civilă. A fost înființat un grup de experți alcătuit din reprezentanți ai statelor membre activi în domeniul APE, care a participat la stabilirea criteriilor în strânsă colaborare cu serviciile Comisiei.

Comisia propune formalizarea acestui proces de consultare cu scopul de spori numărul și calitatea APE bazate pe criterii comune și de a elabora o metodă comună de evaluare bazată pe principiile metodei deschise de coordonare. Prin urmare, statele membre vor fi invitate să aprobe oficial criteriile APE elaborate deja, după aprobarea lor de către serviciile Comisiei și în urma unei runde finale de consultări cu statele membre și cu părțile interesate din cadrul industriei și al societății civile, în conformitate cu standardele minime aplicabile consultărilor<sup>13</sup>. Aprobarea oficială de către statele membre ar presupune includerea criteriilor comune pentru APE în planurile de acțiune și orientările naționale privind achizițiile publice ecologice pe care statele membre le-au elaborat sau sunt pe cale de a le elabora având în vedere Comunicarea din 2003 privind politica integrată a produselor.

Acest proces va fi repetat în viitor, iar Comisia va continua să coordoneze lucrările grupului de experți naționali în domeniul APE și să elaboreze și să prezinte noi criterii APE pentru mai multe grupuri de produse și servicii. Proiectele de criterii vor fi discutate, de asemenea, cu părțile interesate din cadrul industriei și al societății civile. Aprobarea criteriilor se va supune unor standarde stricte de consultare. Activitățile se vor concentra asupra sectoarelor care au fost identificate ca având cel mai înalt potențial pentru APE (punctul 4.2).

Acest proces va ține seama în totalitate de activitățile anterioare și curente pentru stabilirea criteriilor de mediu în cadrul CPD. Criteriile se vor baza pe o abordare care vizează ciclul de viață. Eventualele surse ale viitoarelor criterii pentru APE sunt de exemplu: criteriile pentru eticheta ecologică a UE, cerințele Energy Star de eficiență a echipamentelor de birou în ceea ce privește consumul de energie, valorile de referință pentru performanța de mediu, care vor elaborate în conformitate cu normele de aplicare în cadrul unei directive revizuite privind proiectarea ecologică, metodologia propusă pentru internalizarea costurilor externe în propunerea de directivă privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic și criteriile propuse în materie de durabilitate pentru biocombustibili și biolichide în propunerea de directivă privind promovarea utilizării energiei

---

<sup>12</sup> Instrumentarul de formare poate fi descărcat de la adresa:

[http://ec.europa.eu/environment/gpp/toolkit\\_en.htm](http://ec.europa.eu/environment/gpp/toolkit_en.htm)

<sup>13</sup> [http://ec.europa.eu/civil\\_society/consultation\\_standards/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/civil_society/consultation_standards/index_en.htm)



din surse regenerabile. Criteriile privind APE vor fi stabilite numai pentru produsele și serviciile care nu sunt (încă) reglementate de criteriile obligatorii privind APE<sup>14</sup>.

Criteriile privind APE stabilite se împart în criterii „de bază” și criterii „complete”. Criteriile de bază sunt concepute pentru a permite o aplicare *simplă* a APE, concentrându-se pe domeniul sau domeniile-cheie ale performanței de mediu a produsului și pentru a menține costurile administrative ale societăților la un nivel minim. Criteriile „complete” privind APE iau în considerare mai multe aspecte ale performanței de mediu sau niveluri mai înalte ale acestora și sunt destinate a fi utilizate de autoritățile care doresc să extindă sprijinul acordat obiectivelor de mediu și de inovare. Deoarece criteriile „de bază” constituie fundamentul criteriilor „complete”, distincția dintre acestea va reflecta diferențele în ceea ce privește ambiția și disponibilitatea produselor ecologice, obligând totodată piața să evolueze în aceeași direcție.

Acolo unde, pentru același produs, criteriile europene fac distincție între diferite niveluri de performanță de mediu, criteriile „de bază” și cele „complete” privind APE sunt formulate în consecință. Dacă, de exemplu, un anumit produs intră deopotrivă sub incidența cerințelor Energy Star de eficiență energetică și a celor facultative privind eticheta ecologică europeană, criteriile „de bază” privind APE ar fi stabilite la nivelul cerințelor de eficiență energetică, iar criteriile „complete” s-ar situa la nivelul criteriilor aplicabile pentru eticheta ecologică. Cele două seturi de criterii vor permite statelor membre și autorităților contractante să îmbunătățească treptat nivelul achizițiilor publice ecologice și să transmită semnale clare pe piață pentru ameliorarea continuă a performanței de mediu a produselor și a serviciilor. Pentru grupele de produse care nu intră sub incidența niciunui dintre regulamentele sau regimurile menționate anterior și se supun doar cerințelor privind eticheta ecologică, procesul de stabilire a unor criterii comune privind APE ar tinde să identifice, în mod similar, criterii „de bază” și „complete” privind APE, unde criteriile „de bază” se bazează pe criterii privind eticheta ecologică care abordează principalele efecte asupra mediului și sunt mai ușor de respectat, în timp ce criteriile „complete” ar aborda criteriile suplimentare privind eticheta ecologică care pot fi considerate relevante pentru definirea unui anumit produs.

În cazul în care nu există criterii europene, criteriile privind APE s-ar întemeia pe o bază de date națională sau pe alte baze de date de criterii de mediu și, de asemenea, ar face obiectul unor discuții cu părțile interesate din cadrul industriei și al societății civile.

Criteriile sunt și vor fi formulate astfel încât să fie ușor de înțeles de către cumpărătorii și ofertanții (publici) și să poată fi incluse fără dificultate în dosarele de licitație, în conformitate cu legislația privind achizițiile publice. În cazul în care anumite materiale (de exemplu, lemnul) sunt vizate în contextul mai multor sectoare prioritare (în acest caz, construcțiile, industria hârtiei și industria poligrafică, sectorul energetic și industria producătoare de mobilier), va fi elaborat un set coerent de criterii. Atunci când pot fi folosite diferite materiale în același scop, criteriile stabilite vor ține seama, după caz, de posibilitatea de utilizare sporită a unor materiale de substituție regenerabile.

Criteriile „de bază” privind APE vor fi utilizate pentru stabilirea obiectivelor și pentru compararea rezultatelor, cu scopul de a stimula aplicarea acestor criterii în ansamblul UE.

---

<sup>14</sup> Punctul 6 se referă la viitoarele măsuri obligatorii privind APE, care pot include stabilirea unor praguri obligatorii pentru achizițiile publice în cadrul directivelor privind etichetarea revizuite și/sau noi (a se vedea punctul 2.3. din planul de acțiune privind consumul și producția durabile și politica industrială durabilă)

Prin urmare, monitorizarea va ține seama de respectarea criteriilor „de bază” privind APE. De asemenea, ar putea fi efectuat un control al respectării criteriilor „complete” în statele membre cu cele mai bune rezultate, în vederea stabilirii de noi valori de referință pentru viitor.

## **4.2. Sectoare prioritare**

Comisia a identificat zece sectoare „prioritare” pentru APE. Acestea au fost selectate în funcție de importanța sectorului în ceea ce privește posibilitățile de ameliorare în materie de protecție a mediului, cheltuieli publice, impactul potențial asupra ofertei, valoarea de exemplu pentru consumatorii privați sau pentru societăți, sensibilitate politică, existența unor criterii relevante și ușor de utilizat, disponibilitatea pe piață și eficiența economică.

Sectoarele prioritare sunt:

1. Construcții (materii prime ca de exemplu lemnul, aluminiul, oțelul, betonul, sticla și produse pentru construcții, cum sunt geamurile, straturile de acoperire pentru pereți și pardoseală, echipamente de încălzire și de răcire, aspecte legate de exploatarea și dezafectarea clădirilor, serviciile de întreținere, executarea contractelor de lucrări la fața locului)
2. Servicii de alimentație și de catering
3. Transporturile și serviciile de transport<sup>15</sup>
4. Energie (inclusiv electricitatea, încălzirea și răcirea produse din surse de energie regenerabile)
5. Echipamente de birou și calculatoare
6. Îmbrăcăminte, uniforme și alte textile
7. Hârtie și servicii de tipărire
8. Mobilă
9. Produse și servicii de curățenie
10. Echipamente utilizate în sectorul sănătății

## **5. OBIECTIVELE PRIVIND APE**

### **5.1. Obiectivul privind APE în Strategia de dezvoltare durabilă revizuită**

Strategia de dezvoltare durabilă revizuită stabilește un obiectiv formal privind APE, conform căruia, până în anul 2010, nivelul mediu al APE ar trebui să fie același ca nivelul actual (respectiv 2006) al statelor membre cu cele mai bune rezultate.

---

<sup>15</sup> deși propunerea de directivă privind promovarea vehiculelor de transport rutier nepoluante și eficiente din punct de vedere energetic stabilește o metodă armonizată de calculare a costurilor pentru consumul de carburant și emisiile poluante pe durata de viață a vehiculelor și prevede utilizarea obligatorie a acestei metode în achizițiile publice după expirarea unei perioade de tranziție, este necesar totuși să se propună criterii privind APE pentru transporturi și serviciile de transport aplicabile până la intrarea în vigoare a noii metodologii armonizate prevăzute în propunerea respectivă.

Mai multe state membre aflate în fruntea clasamentului în domeniul APE au stabilit obiective ambițioase privind APE: guvernul Țărilor de Jos și-a propus să atingă, până în 2010, un obiectiv de 100% în ceea ce privește achizițiile durabile; guvernul austriac a identificat obiective diferite pentru 5 grupuri de produse, pe care dorește să le atingă până în 2010: IT: 95%, electricitate: 80 %, hârtie: 30%, produse de curățat: 95%, vehicule: 20 %. În Franța, până în 2010, 20% din numărul total de vehicule achiziționate anual de guvernul central pentru reînnoirea parcului ar trebui să fie vehicule nepoluante, 20% din construcțiile noi ar trebui să fie conforme cu standardul HQE<sup>16</sup> sau echivalent și 50% din toate produsele din lemn ar trebui să provină din surse legale și durabile. În Regatul Unit, planul de acțiuni pentru achiziții durabile este strâns legat de o serie de obiective durabile pentru birourile aparținând administrației centrale, inclusiv un angajament de a atinge un nivel neutru din punctul de vedere al emisiilor de carbon până în 2012 și de a reduce emisiile de carbon cu 30% până în 2020.

Un studiu recent privind performanța în ceea ce privește APE în ansamblul statelor membre ale UE a oferit Comisiei indicații clare referitoare la nivelul actual al achizițiilor publice ecologice în statele membre cu cele mai bune rezultate, servind drept referință pentru obiectivul stabilit în Strategia de dezvoltare durabilă revizuită. Pe această bază, Comisia propune ca, până în 2010, 50% dintre toate procedurile de licitație să fie ecologice, adică să respecte criteriile comune „de bază” privind APE menționate la punctul 4.1. Acest procentaj ar trebui atins în termeni de număr și de valoare a contractelor ecologice în raport cu numărul și valoarea totală a contractelor încheiate în sectoarele pentru care au fost identificate criteriile comune „de bază” privind APE.

Numai pentru grupurile de produse și servicii pentru care au fost stabilite criteriile comune privind APE este posibil să se efectueze o comparație obiectivă a situației din statele membre și să se propună obiective mai concrete. Comisia lucrează în prezent la elaborarea unei metode de calcul al nivelurilor exacte ale APE, care se va concentra pe respectarea criteriilor comune „de bază” privind APE și se va baza pe o analiză efectuată pe un eșantion reprezentativ de proceduri de licitație. Această metodă va fi pusă în aplicare în statele membre cu cele mai bune rezultate. În 2010, studiul va fi repetat în toate statele membre. Prin urmare, este foarte important ca statele membre să aprobe criteriile comune privind APE în curs de elaborare și să le pună în aplicare în cadrul planurilor de acțiune și al orientărilor naționale privind achizițiile publice ecologice. De asemenea, va fi monitorizată respectarea criteriilor „complete”, dar numai în statele membre cu cele mai bune rezultate, pentru a evalua progresul înregistrat de aceste state membre și posibilitățile de fixare a unor noi obiective pentru viitor: ridicarea nivelului stabilit pentru procedurile care îndeplinesc criteriile „de bază” privind APE și/sau stabilirea unui obiectiv privind conformitatea cu criteriile „complete”.

## **5.2. Obiective specifice privind APE în contextul implementării mecanismelor de finanțare ale UE**

### *5.2.1. Achiziții efectuate de autoritățile statelor membre din fonduri comunitare*

În fiecare an, miliarde de euro sunt cheltuiți în întreaga Europă în cadrul politicii comunitare de coeziune pentru dezvoltare regională și coeziune economică și socială. În cadrul perioadei

---

<sup>16</sup> Standard francez pentru construcții care vizează o calitate înaltă în materie de protecție a mediului („Haute Qualité Environnementale”)

de programare 2007-2013 (cu un buget total de 308 miliarde de euro), dezvoltarea durabilă a fost reconfirmată ca fiind unul dintre cele mai importante principii ale politicii de coeziune<sup>17</sup>.

Există numeroase alte programe de finanțare ale UE, precum al șaptelea program-cadrul (PC7), care regrupează inițiativele UE legate de cercetare. Acest program prevede, pentru perioada 2007-2013, o sumă maximă pentru participarea financiară comunitară de 50 521 MEUR. În timp ce majoritatea a acestor fonduri ar finanța activități de cercetare de bază care nu sunt relevante pentru APE, cheltuielile generale ale proiectului (care reprezintă maximum 7% din finanțări) ar putea face obiectul unei „ecologizări”.

Comisia consideră că APE ar putea fi puse în aplicare fără dificultăți acolo unde fondurile menționate sunt cheltuite direct de autoritățile publice și acestea din urmă se ocupă de procedurile de achiziții pentru a implementa proiectele finanțate. O acțiune țintită, care ar recomanda cu tărie autorităților de gestionare și altor beneficiari ai finanțărilor acordate de UE să recurgă la APE pentru implementarea proiectelor finanțate de UE, ar constitui un stimulent puternic pentru o aplicare generală a APE, deoarece proiectele respective acoperă o parte importantă a cheltuielilor totale legate de achizițiile publice. O astfel de practică la nivelul statelor membre, în mod special a celor care înregistrează un nivel al APE inferior mediei, ar contribui la atingerea obiectivului de 50% în ceea ce privește utilizarea APE în procedurile de achiziții din aceste state.

#### 5.2.2. Achizițiile Comisiei Europene

Comisia Europeană va proceda la introducerea treptată a APE în sesiunile sale de formare generale privind achizițiile publice, și va aplica criteriile recomandate, elaborate în cadrul instrumentarului de formare pentru APE (punctul 7), în procedurile sale de achiziții, după caz.

## 6. MĂSURILE OBLIGATORII PRECONIZATE

Potrivit concluziilor planului de acțiune privind consumul și producția durabile și politica industrială durabilă, este necesar un impuls pentru a promova utilizarea produselor performante din punct de vedere ecologic, evitând totodată denaturarea pieței interne care ar putea rezulta din stimulentele exclusiv naționale pentru aplicarea APE. Prin urmare, planul propune instituirea unor măsuri obligatorii pentru achizițiile publice, descrise la punctul 2.3.

## 7. ORIENTĂRI

Comisia intenționează să atragă atenția asupra orientărilor juridice și operaționale existente privind APE și să le completeze acolo unde este cazul. Deși acestea sunt adresate în principal autorităților contractante care doresc să aplice o politică favorabilă APE în cadrul propriilor organizații, statele membre ar trebui să le includă în politicile lor naționale privind APE, deoarece acest lucru va facilita punerea în aplicare. Orientările conțin:

- Orientări juridice și operaționale pentru punerea în aplicare a APE, întrucât incertitudinea juridică care planează asupra anumitor aspecte este încă percepută ca o barieră în calea aplicării armonizate a APE.

---

<sup>17</sup> Articolul 17 din regulamentul de stabilire a anumitor dispoziții generale pentru politica de coeziune 1083/2006/CE

- Practici de ameliorare a procedurilor de achiziții destinate să demonstreze și, prin urmare, să promoveze APE ca modalitate rentabilă de achiziționare a bunurilor și serviciilor.
- Instrumentarul de formare pentru APE. A fost elaborat un instrumentar de formare pentru APE on-line, adresat cumpărătorilor, factorilor de decizie, cadrelor de conducere și consultanților. Acest instrumentar va fi aprobat de serviciile Comisiei și tradus în toate limbile UE. Comisia va coopera cu statele membre pentru a asigura o difuzare a acestuia în ansamblul UE prin intermediul platformelor naționale și regionale existente.

Mai multe informații despre orientări sunt prevăzute sub forma unui document separat al serviciilor Comisiei care însoțește prezenta comunicare.

## 8. APE ȘI INOVAREA

APE reprezintă un instrument puternic pentru stimularea inovării și încurajarea întreprinderilor să dezvolte noi produse cu performanțe de mediu sporite. Comisia va tinde să exploateze pe deplin acest potențial al APE prin diverse acțiuni:

- difuzarea în ansamblul UE a ghidului recent elaborat privind achizițiile publice în serviciul cercetării și al inovării<sup>18</sup> și a orientărilor adresate autorităților contracte incluse în comunicarea privind achizițiile înainte de comercializare<sup>19</sup>;
- stabilirea unui sistem voluntar la nivelul UE pentru verificarea de către terți a performanțelor pretinse pentru noile tehnologii, care ar facilita controlul conformității cu specificațiile de mediu stabilite în dosarul de licitație;
- identificarea „piețelor-pilot”<sup>20</sup> și utilizarea APE pentru a stimula dezvoltarea de noi produse și servicii și acceptarea acestora pe piață<sup>21</sup>. Inițiativa privind piețele-pilot vizează crearea unor condiții-cadru favorabile pentru stimularea inovării, element esențial pentru competitivitate, printr-o serie de acțiuni de politică publică. Până în prezent, au fost identificate șase piețe, dintre care trei vizează aspecte legate de mediu, respectiv construcția durabilă, reciclarea și produsele ecologice și, prin urmare, sunt deosebit de importante pentru APE.

## 9. ECOLOGIZAREA ACHIZIȚIILOR PRIVATE

Definiția și criteriile utilizate pentru identificarea și promovarea produselor „mai ecologice” se bazează pe ciclul de viață și includ elemente care afectează întregul lanț de aprovizionare, de la utilizarea materiilor prime și metodele de producție până la tipurile de ambalaje folosite

---

<sup>18</sup> Mai multe informații sunt disponibile la următoarele adrese:  
[http://ec.europa.eu/enterprise/innovation/documents\\_en.htm](http://ec.europa.eu/enterprise/innovation/documents_en.htm) și  
[http://ec.europa.eu/invest-in-research/policy/pub\\_procurement\\_en.htm](http://ec.europa.eu/invest-in-research/policy/pub_procurement_en.htm)

<sup>19</sup> COM(2007) 799 final, 14 decembrie 2007

<sup>20</sup> COM(2007) 860 din 21 decembrie 2007

<sup>21</sup> Mai multe informații în Comunicarea Comisiei „Transpunerea cunoștințelor în practică: o strategie amplă privind inovarea în UE” (COM(2006) 502 la adresa:  
<http://ec.europa.eu/enterprise/leadmarket/leadmarket.htm>

și respectarea anumitor condiții de preluare a deșeurilor. Aceste criterii pot fi luate în considerare, de asemenea, pentru practicile de achiziții private. Statele membre și instituțiile comunitare sunt încurajate să consolideze această legătură între sectorul public și cel privat în ceea ce privește achizițiile ecologice<sup>22</sup>.

## 10. INDICATORI PENTRU APE – MONITORIZARE ȘI ANALIZĂ COMPARATIVĂ - CALENDAR

Pot fi utilizate două tipuri de indicatori pentru evaluarea „nivelului APE”.

**Indicatorii cantitativi** pot fi utilizați pentru a evalua adoptarea și evoluția politicii, comparând nivelul APE (exprimat în număr și valoare a procedurilor de achiziții ecologice) cu nivelul general al achizițiilor publice. Pentru a evalua impactul asupra ofertei, Comisia propune, de asemenea, să se calculeze valoarea contractelor ecologice în raport cu valoarea globală a contractelor de achiziții publice.

**Indicatorii de impact** permit evaluarea beneficiilor pentru mediu și a celor financiare oferite de APE.

Comisia lucrează în prezent la elaborarea unei metode de calcul al respectivilor indicatori, bazată pe o analiză efectuată pe un eșantion reprezentativ de proceduri de licitație din statele membre. Pentru a garanta o procedură uniformă de monitorizare și de analiză comparativă, se propune ca atenția să se concentreze asupra sectoarelor pentru care au fost stabilite criterii comune privind APE în conformitate cu punctul 4.

În 2010, Comisia va monitoriza situația APE în toate statele membre, folosind metodologia de mai sus. O procedură de licitație va fi considerată „ecologică” dacă decurge dintr-un contract care respectă criteriile „de bază” privind APE. Rezultatele monitorizării în statele membre cu cele mai bune rezultate vor constitui referința pentru stabilirea obiectivelor viitoare. În statele membre cu cele mai bune rezultate, va fi evaluată, de asemenea, respectarea criteriilor „complete” privind APE, pentru a stabili obiective suplimentare pentru viitor și a stimula inovarea. Această procedură va fi repetată la fiecare cinci ani.

Monitorizarea și analiza comparativă vor servi drept stimulente pentru adoptarea criteriilor privind APE în cadrul procedurilor de licitație naționale. Până la sfârșitul lui 2008, Comisia va solicita statelor membre aprobarea oficială a criteriilor privind APE care au fost deja stabilite. Aprobarea oficială implică includerea acestor criterii în orientările și în planurile de acțiune naționale privind APE adoptate de statele membre la solicitarea Comisiei (în Comunicarea sa din 2003 privind politica integrată a produselor). Până în prezent, 14 state membre au adoptat aceste planuri de acțiune și în alte 10 state planurile respective sunt în curs de adoptare. Comisia solicită statelor membre, inclusiv celor care nu au planuri de acțiune, să asigure adoptarea criteriilor comune privind APE în procedurile de licitație naționale. Statelor membre li se va solicita să prezinte un raport privind aceste aspecte în cadrul reuniunilor periodice de coordonare organizate de Comisie. Statelor membre li se va solicita să aprobe oficial fiecare set nou de criterii și să asigure punerea în aplicare eficientă a acestora la nivel național.

---

<sup>22</sup> Un bun exemplu al acestei legături cu achizițiile private poate fi găsit în codul achizițiilor ecologice al primarului orașului Londra (Mayor of London's Green Procurement Code) la adresa: <http://www.greenprocurementcode.co.uk/>

## 11. CONCLUZII ȘI PERSPECTIVE

Comisia s-a angajat în promovarea APE deoarece acestea reprezintă o modalitate eficientă de a promova pe piață produsele și serviciile cele mai puțin poluante. Aceste acțiuni se traduc printr-un consum mai durabil și, de asemenea, promovează ecoinovarea și, implicit, competitivitatea economiei UE.

Comisia propune ca statele membre, Parlamentul European și Consiliul:

- să aprobe abordarea și metoda propusă pentru stabilirea criteriilor comune privind APE, obiectivul politic și instrumentele necesare pentru creșterea numărului și a calității achizițiilor publice ecologice,
- să pună în aplicare aceste elemente în cadrul strategiilor naționale privind APE și printr-o cooperare mai strânsă în acest sens, în special pentru aplicarea mecanismelor de finanțare ale UE;
- să sprijine activitățile în curs de desfășurare propunând măsuri suplimentare pentru a asigura elaborarea armonizată a criteriilor și a obiectivelor privind APE și pentru a maximiza sprijinul politic în favoarea achizițiilor publice ecologice.